

Grundsärskolans likabehandlingsplan

Handlingsplan för främjande av likabehandling och för förebyggande av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Handlingsplanen gäller för grundsärskolan

Läsåret 2017/2018

Upprättad 2017-09-10

Innehåll

Innehåll	1
Inledning.....	3
Vision	3
Långsiktiga mål	3
Definitioner	4
Främjande och förebyggande arbete	4
Vad personalen enats om som viktigt förhållningssätt	5
Fokusområden 2017/18.....	5
Fokusområde på Kronaskolan 17/18	6
Åtgärdande arbete vid kränkande handlingar.....	6
Så görs planen känd	8
Styrdokument.....	9

Inledning

Alla vi som arbetar i grundsärskolan har ett gemensamt ansvar för våra elevers välbefinnande under skoldagen och att erbjuda dem en god lärandemiljö. På särskolan har vi en större personaltäthet vilket gör att det är många vuxna som finns för att hjälpa och stödja eleverna under skoldagen.

All personal på grundsärskolan eftersträvar att ge alla elever en grundtrygghet och att skapa goda förutsättningar till kunskapsinhämtning. Vi tror att arbete och utveckling i gemenskap och glädje ger en god självkänsla. Målet är att när eleverna slutar skolan ska varje elev kunna och våga så mycket som var och en har förmåga till.

Vi i grundsärskolan tar bestämt avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Ingen skall känna sig utsatt eller utanför. Arbetet med detta skall genomsyra hela verksamheten.

Då grundsärskolans verksamhet är förlagd till andra skolor, såsom Aroseniussskolan och Kronaskolan, är vi också en del av dessa skolors elever och personal, och deras arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Vision

I vår skola blir ingen elev diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Alla människors lika värde präglar verksamheten och är också vårt tydliga budskap utåt. Vi är alla olika och vi tar tillvara varandras styrkor och utvecklas tillsammans. Grundsärskolans elever är en viktig del på Kronaskolan. Där våra elever inte bara är en självklarhet utan också kan ge grundskoleeleverna ökad förståelse för alla människors olikheter och lika värde.

Långsiktiga mål

I vår egen elevgrupp ska vi arbeta med frågor om människors olikheter, likheter och lika värde, hur man ska bete sig och säga för att inte sära eller kränka andra, hur man visar respekt för varandra – och hur man själv ska bli respekterad. Detta ska leda till såväl en god miljö att utvecklas i, som en egen god självkänsla.

Våra elever ska vara en självklar del i övriga elevgrupper på de skolor där vi har verksamhet, Vi ska vara en viktig del av skolan.

Definitioner

Diskriminering: en person missgynnas genom särbehandling på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder

Trakasserier: ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker en elevs värdighet

Kränkningar kan vara

- fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög eller fetto)
- psykosociala (t.ex. bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms, sociala medier)

En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande, dvs mobbning.

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Främjande och förebyggande arbete

Att arbeta med elever med funktionshinder är komplext. Många har svårt att förstå orsak – verkan, att förutse konsekvenser av sitt handlande och svårt att sätta sig in i en annan människas situation. Alla elever påverkas av hur vi vuxna bemöter och respekterar dem. Vi måste vara goda förebilder och ständigt reflektera över hur vi bemöter varandra och våra elever. För oss blir därför fokus på hur vi som vuxna bemöter eleverna

Särskolans elever är uppdelade på fem undervisningsgrupper Solgård 5-9 (träningssärskola) och Midgård 6-9 (grundsärskola) på Aroseniussskolan, Safiren 1-6 (träningssärskola), Opalen och Smaragden (grundsärskola och träningssärskola) på Kronaskolan. Förutsättningarna för de olika grupperna är olika, men även detta år kommer vi att ha vi en sammanhållen likabehandlingsplan för hela grundsärskolan i Ale kommun.

16/17 har vi fortsatt utvecklingsområde Bedömning för lärande (BFL) som ska involvera eleverna mer i sin egen lärandeprocess och hjälpa dem till en mer positiv utveckling och möjlighet att nå sina mål. Vi tror att detta är mycket viktigt i det främjande och förebyggande arbetet, då elever som utvecklas, får en bättre självkänsla, kan respektera andra och också vågar påtala när de ser andras sämre beteende.

Vi kommer också fortsätta att arbeta med några av målen i läroplanens andra kapitel.

- *Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde.*
- *Skolans mål är att varje elev visar respekt för, och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.*
- *Skolans mål är att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.*

- *Skolans mål är att varje elev har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv.*

Arbetet kring dessa mål ser vi som i högsta grad främjande och förebyggande och vi väljer att fortsätta arbetet kring dem.

Vad personalen enats om som viktigt förhållningssätt

1. Vid pressade situationer signalerar vi till varandra för en lösning. (Be om hjälp!) Efter en sådan situation är det viktigt att eleven får tillbaka sin självkontroll. Försök locka/avleda till en motiverande aktivitet. Påtala möjligheter i en situation så att eleven lyckas nästa gång.
2. Använd din fingertoppskänsla/kravanpassa. Tänk på att ge eleven ett visst personligt utrymme. Prata lugnt så att eleven återfår sin balans.
3. Personalen stöttar varandra i att elever skapar tillitsfulla relationer till alla vuxna
4. Styra eleverna i rätt riktning genom följsamhet.
5. Var trygg i dig själv och lita på att du har stöd av gruppen. Reagera behärskat.
6. Vårt förhållningssätt visar eleverna hur man bemöter varandra i sociala sammanhang.
7. Utgå ifrån elevens intresse, se möjligheter! Var lagom glad! Använd humor.
8. Skaffa dig kunskaper och information för att kunna bemöta varje enskild elev på ett professionellt bra sätt.

Fokusområden 2017/18

Att förstärka respekten för allas lika värde:

- vi skapar gruppstärkande aktiviteter/relationsskapande aktiviteter genom att vi har olika elevgrupperingar i olika sammanhang.
- vi skapar förutsättningar för eleverna att förstå varandras olikheter
- vi skapar förutsättningar för att eleverna skall känna sig delaktiga i undervisningssituationer

Att stärka elevernas förmåga till samspel:

- vi skapar förutsättningar för att eleverna skall samarbeta i olika undervisningssituationer och i leken

Fokusområde för grundsärskolan på Arosenius skolan 17/18

På Arosenius skolan har vi valt ut trygghet som fokusområde. Detta efter Gr-enkätens resultat och vår egen utvärdering.

På Arosenius skolan har vi för grundsärskoleeleverna lokaliserat följande ställen så som otrygga:

Korridoren vid 7:ornas område

I taxi, på väg till och från skolan

Skolgården

Lekhallen på grundsärskolan

Lektionssalen på Solgård
Nödutgången vid 7:orna
Idrottslektionerna
Fritidsgården på Arosenius

Tillsammans med grundskolan kommer vi under året arbeta för att dessa miljöer skall bli tryggare för våra elever.

Fokusområde på Kronaskolan 17/18

Som fokusområde på Kronaskolan har vi valt ut det arbete vi på började i och med byggandet av den nya skolan, integrering av våra elever i grundskolan.

Vi skall under året ha fokus på områden där integreringen inte fungerar och vidare utveckla de områden som fungerar.

Områden där integrering inte fungerar och behöver stärkas är:

- Kronaskolans fritidshem
- integrering med grundskolan i enskilda ämnen
- rastaktiviteter
- gemensamma teman på Smaragden
- fadderverksamhet
- träningssärskoleelevernas integrering mot grundskolan

Åtgärdande arbete vid kränkande handlingar

När vi upptäcker att elev/elever i särskolan kränker särskoleelev/elever

Vi hindrar omedelbart fortsatt kränkning. Vi talar om att det inte är ett acceptabelt beteende och vi bekräftar och stöttar den som blivit utsatt för kränkningen.

Vi diskuterar i arbetslaget och skriver ner händelseförloppet, vad hände innan och vad kan vi göra för att förhindra att det händer igen. Vårdnadshavarna informeras. Dokumentationen lämnas till rektor. Kränkningen kan vara fysisk kränkning som att elev som slår, sparkar, nyper, biter, spottar etc. eller verbal kränkning som att elev verbalt eller med mimik, tecken och kroppsspråk kränker en annan elev. När en elev utsätter en annan elev för detta är meningen oftast inte att kränka utan beror på att eleven just då inte har något annat sätt att uttrycka sig på. Kanske har någon kommit för nära, därför är det viktigt att vi är så förberedda vi kan, läsa av situationer och ligga ”steget före”.

När vi upptäcker att särskoleelev kränker grundskoleelev/elever

Vi hindrar omedelbart fortsatt kränkning. Vi talar om att det inte är ett acceptabelt beteende. Vi bekräftar den utsatta eleven och kontaktar den utsatta elevens klasslärare/ och den utsattes föräldrar så att vi tillsammans kan besluta hur vi ska gå vidare. Det är viktigt att både elever och personal i grundskolan har kunskap om funktionshinder elever i särskolan kan ha och vilka konsekvenser funktionshinder kan ge som t ex att många har svårt att förstå orsak – verkan, att förutse konsekvenser av sitt handlande och svårt att sätta sig in i en annan människas situation. Vi diskuterar i arbetslaget och skriver ner händelseförloppet, vad hände innan och vad kan vi göra för att förhindra att det händer igen. Vårdnadshavarna informeras. Dokumentationen lämnas till rektor.

När vi upptäcker att elever i grundskolan trakasserar eller kränker särskolelev

Det som kan hända är att grundskolans elever skrattat åt och ”gör sig lustiga” över särskolans elever eller kan uppmuntra till ”tokiga” beteenden. Vi talar om att det inte är ett acceptabelt beteende, varför det inte är det och visar på andra sätt att ta kontakt. Om det upprepas kontaktar vi klassläraren. Det är viktigt att både elever och personal i grundskolan har kunskap om funktionshinder och vilka konsekvenser funktionsnedsättningarna kan visa sig.

Om en elev/ ett barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen gäller följande:

1. Händelsen anmäls till rektor. Om det är rektor som kränkt eller diskriminerat anmäls händelsen istället till verksamhetschef.
2. Berörd personal och vårdnadshavare informeras.
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet, vilket skall dokumenteras.
4. Verksamhetschefen informeras.
5. Rektor följer upp ärendet med eleven och hans/hennes vårdnadshavare.
6. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och samtalat om hur undervisningen/ relationen med berörd elev/barn fungerar.
7. Om åtgärderna inte är tillräckliga, kontaktas verksamhetschefen för hjälp och stöd i fortsatta arbetet.

Eleven kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO).

Ansvarsfördelning vid upprättande, genomförande och utvärdering av planen

Det är rektors ansvar att:

- all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan
- det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka kränkande behandling och diskriminering eller trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder samt könsöverskridande identitet eller uttryck
- årligen upprätta och utvärdera Likabehandlingsplanen i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.
- om skolan får kännedom om att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering förekommer, anmäla detta till huvudmannen, som i sin tur är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Rektor ska även:

- se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtagits
- kontakta andra myndigheter vid behov

Det är all skolpersonals ansvar att:

- följa skolans likabehandlingsplan
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar och sträva efter likabehandling
- se till att åtgärder vidtas omgående då kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering misstänks, anmäls eller upptäcks
- dokumentera misstänkt, anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtas
- bevaka att utredda fall av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, där den enskilda pedagogen eller annan personal är berörd, följs upp
- bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt

Så görs planen känd

Föräldrar vid skolstart/ första föräldramötet

Skolrådet

Uppsatt på synlig plats i klassrummet

Webben

Information, frågor eller anmälan kan göras till:

Rektor

Andreas Edsbagge

Telefon: 0303-33 09 54

E-post: andreas.edsbagge@ale.se

Specialpedagog

Lillemor Prambrant

Telefon: 0303-33 03 20

E-post: lillemor.prambrandt@ale.se

Det går också bra att kontakta någon i elevhälsan. Kontaktuppgifter finns på Ale kommuns webbsida, där det även går att hämta likabehandlingsplanen.

Om du inte får den hjälp du önskar kan du vända dig till Barn-och elevombudet på skolverket, telefon: 08-527 332 00, e-post: beo@skolverket.se

Styrdokument

FN:s konvention om barns rättigheter

Ur artikel 28:

Konventionsstaterna skall vidtaga alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att disciplin i skola- /förskola upprätthålls på ett sätt som är förenligt med barnets mänskliga värdighet och i överensstämmelse med denna konvention.

Arbetsmiljölagen 3 kap § 2

”Arbetsgivaren skall vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa eller olycksfall” (gäller även barn/elever i förskola/skolan)

Skollagen

1 kap 5 §

”Utbildningen skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor
Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.”

6 kap §§ 8-9

”Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.”

”Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.”

Läroplanen

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse... Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. (Lgr 11)

Förordning 2006:1083

En likabehandlingsplan enligt diskrimineringslagen och en plan mot kränkande behandling enligt skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Diskrimineringslagen

2 kap 5 §

Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen får inte diskriminera något barn eller någon elev.

3 kap 16 §

En utbildningssamordnare ska varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn eller elever som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier.